

159

AD PHILIPPVM
MAXIMVM HISPANIA-
RVM REGEM.

L. ANDREÆ RESENDII
LVSITANI.

Ad maturandam aduersus rebelleis
Mauros expeditionem,
cohortatio.

161

MVPPAHS
HISPAINI
RUM REGEM

ANDREA RESENDI

UZIA
GALLERIA
COPPIA

PHILIPPO, HISPANIA-
rum regi maximo,

Forsitan arguerit quisquam hoc, excelse Philippe,
Quod pede me modulōq; meo non metiar, ausus
Musæ inopi pulsare tui fastigia summa
Culminis, ignotus tibi, nec de sorte tuorum.
Si tamen expendas animo rem pressius, atq;
Maternam gentem, & consanguinitate propinquos
Lusiadum reges, iam non alienus habebor,
Quantumquumq; rudis vates, & acuminis exsors,
Nec terso eloquio, numeris nec molliter inter
Sese connexis. Quod non admitto grauate.
Non externum igitur, licet ignotum hactenus, audi,
Si nec inutiliter te compellaro, nec aureis
Non opportunis tibi nunc onerauero dictis.
Res à te gestas præclare, & bella sub Arcto
Continuata diu gelida, Gallōsq; feroce
Fortiter, èq; tua retro ditione repulso,
Belgarūmq; graueis de religione tumultus
Marte & consilio extintos, domitāmq; superbæ
Perfidiam lectæ, punitaq; crima digno
Supplicio, iustâq; nefas mercede piatum,
Et memini, & seclis mandabit fama futuris.
Sunt hæc magna quidem, sed enim maiora supersunt,
Quæ nisi perficias, minuisse videbere prima.
Treas si contentus bene digessisse poëta,
Inde remisso animo quartum dormitet ad actum,
Fautricis caueæ murmur, plausumq; theatri
Expectet frustra, frustra, Vos plaudite, cantor

Inculcat decies, non respondentē corona.

Tu quoque, quiūus item vita est exposta theatro
Non tantum Hesperiæ, sed qua sol vergit ad Austros,
Aduersosque subit propiori luce triones,
Prodisti in scenam. partes feliciter actæ
Sunt aliæ, extremam tandem modo postulat usus.
Quantum armis actum est, tua quod sapientia terris
Contulit, hoc vno, tibi quod nunc restat agendum,
Altius ad crescere, contra, depletur omisso.
Ne te detineam, pacem connubia nobis
Gallica præstiterant, duo nunc amplissima regna
Extinctis odijs, optata pace fruuntur.
Quid prodest, si regna domi impacata relinquas?
Impia posteritas Maurorum, opulenta potentis
Granatae, qui sceptra diu tenuere, nefandam
Post cladem quam passa tua est Hispania quondam,
A proauo deuicta tuo, permisquam leni
Imperio sibi habere domos, sibi prædia, & hortos
Fontibus inriguos, vitro vel Singilis amne,
Perque salutiferos monitus, posuisse Iauácro
Purificante, luem veterem iam credita, iamque
Æquo iure p̄hs intersita ciuibus, arma
Cæpit, & in montem signis fugitiua Niualem,
Qui, quondam Illiberis vestigia prospicit vrbis,
Extentis secessit, ubi regemque creauit,
Cælatumque nefas bello patefecit aperto.
Dissimulata diu sanioso struma veneno
Disrupta est tandem, fluit exitiabile virus,
Perniciemque tuis casumque minatur Iberis.
Arma Philippe, cape arma, sagis bombycina cedant,

Ad saga te res ipsa vocat . non Iudicra bella
Esse putes , validæ aduersum coïere coortes .
Exspectâs ne suis donec Maurusia pestis
Auxilio veniat : breue quæ vix amplius hora ,
Trajciâtq; fretum , Calpetanumq; per umbram
Obcupet insidijs litus : non Munda vacillet :
Non Malacitanum feriat trepidatio portum :
Num non exemplo simili turbabitur Accis :
An Bastetanis ad res heinc ansa nouandas
Non dabitur : dubias nec spes Illurco souebit :
Impelléti ne parum tacita exspectatio Murgin :
Ad portum Asdrubalis num non cognatio Poenôs ,
Conditor , & patrio dictum de nomine nomen ,
Commoditâs q; loci non inuitare videntur :
Quin quæcumq; mala de stirpe , ubiqûs supersunt
Reliquiae , veluti rediuîuo germine radix
Non runcata satis pergit fruticare , saliuam
Ad veterem obsceni cultus , nisi sedulus instes ,
Et fetro obcurras , morbo serpente , redibunt .
Nam quod in officio , rebus non ante nouatis ,
Hac mansere tenus , pietas simulata , metusq;
Causa fuit , non fixa bonæ sententia mentis .
Nunc , velut è specula , euentum finemq; tumultus
Montani opperiunt . ac te satagente , quiescent .
Deside , seruitij rumpent retinacula ficti .
Eia age rumpe moras , intutaq; castra , nec vlo
Quam subdifficili adscensu , munimine septa ,
Agminibus præcinge tuis , pluteosq; iubeto
Vimineâs q; iugis pariter submittere erateis .
Non equidem augurio fallor , terrebitur ipso

Adspectu, scelerisq; sui sibi conscientia, vero
Impia turba metu, sero cum rege Philippo
Rem sciet esse sibi. Nec te dubitauerit alto
Inspiciente tuus cliuo subcedere miles.
Non obstricta tuis iurando iure tenetur
Legibus, alterius modo Lusitania regnum.
Si tamen heinc paucas in supplementa coortes
Adscieris, subeasq; viros insistere monti,
Non ijs obstiterit vel formidata crepido,
Vel dorsti angustæ fauces, hastilibus ibunt
Per latus infestis, & lubrica saxa pruinis
Concretis, scandent, vel si de monte reuulta
Fragmina deuoluat, telorumq; aëra turbet
Nimbo dira manus. tanta est fiducia genti.
Quum super hæc, contra genus hoc fataliter olim
Inueterato odio, & genio impellente feratur.
Ergo alacris, nec plus quam casside tectus aëna,
Atq; habili clypeo, nitetur ad ardua miles.
Quanto igitur pubes nunquam non fida tuorum,
In leges iurata tuas, iterataq; verba,
Promptius id faciet: dum per latera hispida montis
Conatu egregio, contempta morte subibit,
Præbebítq; animi spectacula pulchra vigentis.
Ignorás ne fidem per tot tibi bella probatam?
Ignoras gentis celebratum robur Iberæ?
Nec venit in mentem quantum tibi pareat orbis?
Quot populi extremis à Gadibus usq; Pyrenen,
Signa sequuturi tua sunt, quum buccina pridem
Exacuet resiles animos? te Cantaber audax,
Te durus Vasco, duplice te Celtiber ortu
Non segnis bellare manu, comitabitur, acreis

Vaccæos, clangente tuba, præsto esse videbis,
Armaq; Memnonium expedient genus Astures, illis
Sponte sua iunget Callæcia fortis alumnos
Vertere terga fuga indocileis, dabit impigra Vetto
Gens alacreis cuneos, necq; Carpetania deerit,
Turdulus vna aderit celer, & pugnare parati
Bæticolæ, atq; alij, centum quibus adde dynastas,
Adde toparcharum numeroſo examine turbam.
Adde sacros equites, generoſum robur, & vna
Pontificum albatas sacro gestamine turmas,
Vexillo præeunte crucis, tibi fausta precati
Pontifices ipſi, tibi tot legionibus aucto,
Quas inter, volitans frater, cui nobile fecit
Austria cognomen, ductor fidissimus, ibit,
Poplitibus flexis Hispania supplicat, vno
Consensu, ut spreta de religione sacrorum,
Atq; eiurata poenas de lege reposcas.
Nomine rex Macedum quo tu adpellatus, Achææ
Quum libertati insidias longe ante pararet
Non intellectas, Cadmæa stirpe vocante,
Pollutam contra direptis Phocida Delphis,
Arma tulit, viridiq; comas connectere lauru
Militibus, ceu pro violato numine vindex.
Imperat, Aonijs simul ac insignia nota
Offensi conspecta Dei, dilapsa repente
Lymphato rea castra fugam secere pauore.
Si tantum potuit iusti simulatio belli
Quod finxere sacrum, facti si conscientia turpis
Pectora religio conterruit impia, nostro
Quid sperare decet bellum faciente Philippo
Iure sacrum, non ne impietas confusa timore

Torpebit: quum sancta oculos perstringet imago
Effigiesq; Dei: quum totis vndiq; castris
Audiet Vtorem Christum clamore cieri:
Quum scelus admissum mens inquieta reuoluet,
Quod ferrugineis Dirarum exercitus alis
Eumenidum, horrifico stridens ante ora sonore,
Obiicit, stygiôsc acut per calstra latratus:
Nec, fugitiua tibi si quis plus efferat æquo
Agmina, propterea quod desperatio vireis
Addere consuerit, certiq; obcumbere, gratis
Non vincantur, eo quidquam moueâre, pusillis
Dixerit hæc animis, Palmam sine sanguine magni
Quamuis optarint, non æquauere cruentæ,
Bellona variante, duces. Tigrane fugato,
Millibus inumeris cæsis, in honora putauit
Præmia se stragis tantæ Lucullus habere,
Quod ferrum aduersus muliebreis poene cateruas
Quæ tanquam lepores fugerent, strinxisse puderet.
At decus eximium Romana potentia partum
Credidit esse sibi, quum vix Hispania tandem
Fascibus immixtas adgnouit victa secureis.
Scilicet hoc spectat mos, & non vana Selostris
Niliaci ratio, soliti quum bella gerebat,
In molleis populos, opera leuiore subactos,
Ludere feminei per signa probrofa pudendi,
Pyramidum intersculpta notis, meliore figura
Significante mareis animos, & robor agentis,
Quam per discrimen Martis vicisse iuuaret.
Quanto igitur tibi nunc dubitator alea belli
Fingitur instantis, tanto te inlustrior æuo

Gloria victorem nullo interitura sequetur.
Te Deus omnisator, pro quo pugnabis, olympos
Astrifero excipiet, celsaque in sede coruscum
Vernandos inter, bellatorēmque parentem,
Inter & heroas magna virtute, locabit.
Te bona posteritas mirabitur, atque triumphum
Hunc, quoties lætum reuehet lux annua Solem,
Grata canet, vatēsque tibi docta ora resoluent.
Certe ego, si quid id est, quod me non spernit Apollo,
Nec mihi cortināmque Dei, tripodāsque mouenti
Surdus adesse negat, iam nunc Parnasia totus
Per iuga mente feror, totūque, quod vnguula præpes
Elicuit, flumen sitio, ut te carmine dingo
Prosequar. aut dabitur mihi si non tanta facultas,
Officium tamen omne suum non nostra remittet
Calliope, studiosa tui. quantumque valebit
Ingenio, quantum ore, nouos celebrare triumphos
Adparat, huncque tuis impendere rebus honorem.
Quas si forte minus potis est æquare canendo,
Saltem iter ingressis, calcar melioribus addet.

AD SEBASTIANVM EX-
celsum Lusitaniae regem,
epigramma.

QVæ sublimipetas frustrata est ardea nuper
Accipitres iterum rex animose tuos,
Victrix dedit poenas hodie, necq; celsa volatu
Nubila præsidio iam fuit ille supra.
Vngibus hamatis pectus laniata, deorsum
Cum clangore tuos corruit ante pedes.
Aucupij euentum rear hoc, casum ve, futuri
An magis augurium: credo equidem augurium.
Præpetibus nisi nulla fides, his, bella gerenda
Credimus auspicio significata tuo.
Quae mandata tuis ducibus si forte moratus
Aut semel, aut iterum barbarus hostis erit,
Astra licet iactet, quibus euenisse putetur
Isthæc vincendi quantula quumq; mora,
Non tamen est semper fortunam habiturus eandem
Quin cadat, ac subdat colla superba iugo.
Id, tua quum superis iam sit victoria curæ,
Deiecta è cælo præmonet ardeola.

Maiestatis tuæ cliens.

Resendius.

PERMISSV & AVCTORITATE
Dominorum inquisitorum.

EBORÆ.
Excudebat Andreas Bur-
gius Typographus,
Mense Martio

M.D.LXX.

BIBLIOTECA NACIONAL Y VACACIONES